

Британска парламентарна дебата

Пред вама је кратак преглед основних правила британске парламентарне дебате. Британска парламентарна дебата је дебатни формат који за тему обично има актуелна питања из политичког и уопште друштвеног живота.

Теза дебате саопштава се учесницима најчешће 15 минута пред почетак дебате. То вријеме представља вријеме за припрему екипа. У току припреме чланови екипе размјењују све идеје до којих дођу приликом размишљања о тези и сачињавају основну конструкцију својих говора. Теза почиње ријечима „овај дом“, указујући на то да једна страна предлаже дому да изгласа одређену резолуцију. На примјер, Овај дом би забранио истицање религијских симбола у образовним установама.

Учесници:

Прва влада:	Прва опозиција:
1. Премијер	2. Вођа опозиције
3. Замјеник премијера	4. Замјеник
Друга влада:	Друга опозиција:
5. Члан владе	6. Члан опозиције
7. Други члан владе	8. Други члан опозиције

Улоге говорника:

Позиција	Први говорник	Други говорник
Прва влада	Дефинише тезу, излаже став прве владе, излаже аргументе који га поткрепљују	Брани став прве владе, уводи нове или проширује постојеће аргументе, побија аргументе опоз.
Прва опозиција	Излаже став прве опозиције, излаже аргументе, побија аргументе прве владе	Брани став прве опозиције, уводи нове или проширује постојеће аргументе, побија аргументе прве владе
Друга влада	Излаже став друге владе, излаже аргументе, побија аргументе прве опозиције	Сумира дебату, побија став друге, опозиције, уноси нове аргументе (не мора)
Друга опозиција	Излаже став друге опозиције, излаже аргументе, побија аргументе владе	Сумира дебату, побија ставове владе, НЕ УНОСИ НОВЕ АРГУМЕНТЕ

Структура говора:

- Увод (представљање позиције, дефинисање тезе, вашег става према тези). Цијени се креативност у представљању тезе и настојању да се публика заинтересује за ваше ставове.
- Сажето најављивања онога што ћете учинити током свог говора (јасно разграничите дијелове говора у својој глави, и побрините се да буду разграничени и у главама судија; можете најавити и конкретне аргументе које ће разградити други говорник).
- Садржај (детаљно разрађивање најављеног).
- Снажан закључак.

Како дефинисати тезу:

Дефиницију тезе нуди први говорник прве владе. Она представља ваш угао гледања, за шта се залажете (нпр. Прва влада се залаже за увођење униформе у основне школе...). Тиме прва влада пред дом, тј. дебатанте и судије, ставља конкретан приједлог о којем ће се расправљати.

Идентификујте најбитније термине у тези, и ако је потребно – објасните их (нпр. Под појмом униформе подразумијевамо једнаку гардеробу за све ученике, са варијацијама у зависности од пола ученика, адекватну за школско окружење...).

Извучите из тезе најбитнија питања о којима сматрате да ће се водити дебата (нпр. Сматрамо да су најбитнија питања која морамо размотрити значај униформе за успостављање атмосфере једнакости у школама и практичне потешкоће увођења овакве гардеробе...).

Прва влада мора водити рачуна о сљедећим питањима:

- Да је дефиниција јасна, те да је у логичкој вези са тезом.
- Да је о приједлогу могуће дебатовати, тј. да постоји могућност за обје стране да понуде ставове о њему – нема смисла предлагати нешто што је општеприхваћено и општепознато, а није у спортском духу предлагати нешто што се креће искључиво у оквирима ваше струке и стручног знања, а превазилази знања особе просјечног образовања или јој на било који начин не оставља простора да понуди сопствени став.

Садржај:

Након што сте најавили садржај – прелазите на његову детаљну разраду. Она подразумијева развијање аргумената.

Аргументи служе за поткрепљивање ваше позиције у дебати. Аргумент је најважнији елеменат дебате. Састоји се од:

1. Тврдње (назив аргумента – Лимун је здрав).

2. Образложења (аналитичка разрада аргумента – Лимун садржи високу концентрацију Ц витамина који медицински доказано помаже јачању имунитета...).
3. Поткрепљивања (доказ – статистике, аналогија, примјери...).
4. Узрочна веза (покажите како је аргумент у вези са позицијом вашег тима). Аргумент је у суштини одговор на питање ЗАШТО – зашто је став владе исправан, или у случају опозиције – зашто није.

Ваши аргументи могу да обухватају сљедеће области:

1. ПРОБЛЕМ – зашто уопште дебатујемо, зашто је тај проблем битан.
2. ПЛАН – како превазићи проблем, зашто је ваш начин најбољи за превазилажење проблема.
3. ПОСЉЕДИЦЕ – какве позитивне ефекте ће донијети план који заступате.
4. ПРИНЦИПИ – зашто је ваш поглед на тематику исправан.

Савјети за проширивање аргументације:

- Дубље размотрите посљедице.
- Размотрите ефекте на различите друштвене групе.
- Правите узрочне везе између онога што планирате учинити и будућих догађаја
- размотрите морална питања која се тичу теме.
- Истакните зашто је ваше виђење теме кључно и најважније у дебати.

Питања (POIs - Points of information):

У току говора члана супарничког тима можете се јавити да поставите питање. Питања не можете постављати у току првог и посљедњег минута говора. Имате 15 секунди да поставите питање (уколико постављање питања траје предуго супарник вас може оправдано прекинути и замолити да сједнете).

Питањима можете указати на пропусте у стратегији противничког тима или указати на предности ваше стратегије.

Питања – POIs могу да буду:

- Питања којима ћете натјерати противника да каже оно што одговара вашој позицији.
- Примјер или доказ који показује да је противник у заблуди, а ви у праву.
- Изјава – не морате поставити противнику питање, снажна кратка изјава којом показујете да претивник није у праву може бити врло ефектна.

Уопштени савјети у вези са POIs:

- Судије биљеже колико сте активни у постављању питања. Питајте често, али немојте бити непристојно навалентни, тј. јављати се пречесто и малтретирати говорника. Сачекајте бар 20 секунди између два јављања.
- Постављајте директна питања.
- Ако је противник на питање одговорио на начин који вам одговара – искористите то у току говора чланова вашег тима.
- Када вама постављају питања чланови супарничког тима – не морате их увијек прихватити. Будите тактични – прихватите их онда када вас то не прекида у сред аргумента или објашњавања. и од оних противника за које мислите да неће имати снажна питања. Ипак, лоше је не прихватити бар једно питање- показује да сте несигурни. Оптимално је прихватити два питања. Не препоручује се више.
- Прихватајте питања у раним етапама говора.
- Одговарајте опуштено и самоувјерено.

ВАЖНО:

- Увијек разјасните своју позицију на почетку говора (поготово први говорници).
- Међусобно се такмиче сви тимови, али они који су на истој страни не смију улазити у сукобе. Ако сте друга влада – не смијете се радикално супроставити првој влади. Залажете се за исто што и прва влада – али за то морате наћи другачије разлоге и показати судијама да су они најбитнији за дебату која се одвија. Исто важи и за однос друге опозиције према првој.
- Чланови који сумирају дебату – увијек је добра идеја приликом сумирања истаћи који су главни сукоби који су се јавили у дебати и показати зашто је баш ваш тим успио да их ријешити у своју корист.
- Посљедњи говорник, други говорник друге опозиције, не смије нипошто представљати нове аргументе нити било шта о чему већ није бил о ријечи у дебати – то не би било фер јер нико не говори после њега ко би могао да покуша то да оповргне.

* Дobar дебатант је опуштен, природан, самоувјерен. Користите личне примјере и емоције како бисте остварили контакт са публиком. Будите занимљиви. Хумор је добродошао. Ипак водите рачуна о томе да ли ваш стил излагања одговара теми о којој говорите.

Будите фер и водите рачуна о томе да дебата буде квалитетна.

„Ја можда гримешим, а Ви сте можда у праву, али само заједничким настојањем можемо досећи истину.“

Карл Попер